

PRIMJERAK ZA UČENIKA

Republika Srbija
MINISTARSTVO PROSVJETE, ZNANOSTI I
TEHNOLOŠKOG RAZVOJA
ZAVOD ZA VREDNOVANJE KVALITETE
OBRAZOVANJA I ODGOJA

ZAVRŠNI ISPIT NA KRAJU OSNOVNOG OBRAZOVANJA I ODGOJA

TEST
HRVATSKOGA JEZIKA

IDENTIFIKACIJSKI OBRAZAC

IME, IME JEDNOGA RODITELJA / DRUGOGA ZAKONSKOG ZASTUPNIKA, PREZIME UČENIKA

IDENTIFIKACIJSKI BROJ UČENIKA

--	--	--	--	--	--	--	--

OSNOVNA ŠKOLA

MJESTO

OPĆINA

POTPIS DEŽURNOGA NASTAVNIKA

Rezultati se mogu pogledati na portalu **Moja srednja skola**: unosom jedinstvenoga identifikacijskog broja učenika (osmeroimenkast zaporka učenika). Zbog preuzimanja skeniranoga testa u pdf formatu, u dijelu gdje su dostupni rezultati završnoga testa, neophodno je unijeti jedinstvenu zaporku testa.

Jedinstvena zaporka testa: 628202110123

Ukoliko roditelj / drugi zakonski zastupnik ima nalog na portalu **Moj esDnevnik** ili ima nalog na **Portal za elektronsku identifikaciju eID.gov.rs**, kojim pristupa portalu **Moj esDnevnik**, tada osim uvida u rezultate završnoga testa, na portalu **Moja srednja skola** može iskoristiti i neku od sljedećih elektroničkih usluga: podnošenje prigovora na rezultate završnoga ispita, podnošenje elektroničke liste želja i podnošenje elektroničke prijave za upis u srednju školu.

UPUTA ZA RAD

- Test sadrži **20** zadataka koje trebaš riješiti za **120** minuta.
- Piši čitko, latiničnim slovima, vodeći računa da tvoji odgovori budu razumljivi, ali i gramatički i pravopisno ispravni.
- Pri rješavanju zadataka u kojima se od tebe očekuje da nešto dopišeš, uvijek koristi pune nazive; kratice nisu dopuštene (npr. treba napisati imenica, a ne im. ili lokativ, a ne lok. i slično).
- Popuni test **plavom kemijskom olovkom** (tijekom rada možeš koristiti grafitnu olovku i gumicu).
- Odgovor napisan samo grafitnom olovkom neće biti prihvaćen.
- U zadatcima s ponuđenim odgovorima neće biti prihvaćen prepravljeni odgovor.
- U zadatcima s ponuđenim odgovorima, u kojima je samo jedan točan odgovor, dobivaš 0 bodova ukoliko pored točnoga odgovora označiš i neki netočan.
- Obrati pozornost da se zadatci razlikuju po načinu na koji trebaš odgovoriti.
- Nemoj ništa upisivati na QR kodove ( ) koji se nalaze na svakoj stranici testa.

U nekim zadatcima izabrat ćeš točan odgovor tako što ćeš obojiti odgovarajući kružić. U zadatcima u kojima postoji više točnih odgovora potrebno je obojiti više kružića. Vodi računa da kružić mora biti obojen jer će samo tako odgovor biti prihvaćen.

PRIMJER OBOJENIH KRUŽIĆA	
U zadatku s jednim točnim odgovorom	
Koji je glavni grad Republike Srbije? Oboji kružić ispred točnoga odgovora.	☐ Novi Sad ☒ Beograd ☐ Niš ☐ Kruševac
U zadatku s više točnih odgovora	
Oboji kružiće ispred izraza čiji je zbroj 5.	☒ 2 + 3 ☐ 1 + 2 ☒ 4 + 1 ☐ 2 + 4 ☐ 3 + 5

- Ako završiš ranije, predaj test i tiho izadi.

Želimo ti puno uspjeha na ispitu!

TEST
HRVATSKOGA JEZIKA

1. Pročitaj ulomak pa zaokruži točan odgovor.

novinarstvo, djelatnost javnoga priopćavanja s pomoću javnih glasila, novinstvo; umijeće skupljanja, izbora, oblikovanja i objavljivanja informacija, novinarska struka, poziv. Osnovna je zadaća novinarstva obavještanje javnosti o svim činjenicama važnima za spoznavanje svijeta, radi podizanja kvalitete života i radi boljega snalaženja ljudi u društvu i pojedinaca u međusobnim odnosima.

Pročitani tekst:

- argumentira novinarstvo   definira novinarstvo   opisuje novinarstvo   propagira novinarstvo.

2. Pročitaj ulomke dvaju tekstova i riješi zadatak.

Tekst 1

Prve hrvatske humorističke novine počele su izlaziti upravo u Varaždinu. Bio je to list „Podravski jež”, čiji je prvi, pokusni, broj izašao 17. ožujka 1862. Među čimbenicima koji su pridonijeli da se novinstvo grada Varaždina razvije do zavidne razine, bili su svakako visoki stupanj razvitka kulturnog, političkog i društvenog života, ali i činjenica da je u Varaždinu u tom razdoblju djelovalo više tiskara. Razvitak novinstva u Varaždinu bio je u uskoj vezi i s tiskarstvom općenito. Uska međuovisnost novinstva i tiskarstva proizlazi iz toga što su tiskari bili vrlo često inicijatori ili čak i pokretači tiskanja novina. Nije bio rijedak slučaj da su se tiskari kao vlasnici novina pojavljivali i kao njihovi urednici.

Tekst 2

U Platzerovoj tiskari tiskana su brojna važna djela, kako knjige tako i druge tiskovine, i to na tri jezika – hrvatskom, njemačkom i latinskom. Osim toga, Platzer je tiskao i prvi humoristični list na hrvatskome jeziku – „Podravski jež”. Sveukupno gledano, tiskara koju je, kao prvu stalnu tiskaru, pokrenuo Ivan Sangilla još 1821. godine, a koja je u kontinuitetu nastavila s radom cijelo jedno stoljeće, odigrala je nezamjenjivu ulogu u razvoju ne samo tiskarske djelatnosti grada Varaždina, već i u cjelokupnom kulturnom životu toga grada, a i okolice te ostala zapamćena kao najznačajnija varaždinska te jedna od najznačajnijih hrvatskih tiskara.

Oboji kružić ispred točnih tvrdnji.

- Oba teksta govore o novinstvu u Varaždinu.
- Tekst 1 govori o novinstvu, a tekst 2 govori o tiskarstvu u Varaždinu.
- „Podravski jež“ naziv je prvog humorističnog lista na hrvatskom jeziku.
- Tiskare u Varaždinu imale su značajnu ulogu u razvoju novinarstva i kulture općenito.
- Mnogi novinari u Varaždinu otvarali su vlastite tiskare.
- Tiskare u Varaždinu tiskale su brojna djela na dva jezika – hrvatskom i njemačkom.

3. Napiši rečenicu od najmanje deset riječi o zanimljivom događaju iz djetinjstva.
Rečenica treba biti razumljiva i gramatički točna.

---

4. S obzirom na pravopis, naziv Posavski Bregi može označavati samo ime:

planinskoga lanca   nebeskoga tijela   mjesta   rijeke.

5. Oboji kružice koji se odnose na govoreni jezik.

- Određuje pravila pisanja.
 Prvotni je oblik komunikacije.
 Ima svoje funkcionalne stilove.
 Dopunjuje se gestama i mimikom.

6. Rastavi rečenicu na riječi pa oboji kružić ispred točnoga odgovora.

U poljusenjišeklasjezrelogžita.

Rečenica se sastoji od:

pet riječi   šest riječi   sedam riječi   osam riječi.

7. Pročitaj rečenicu i odredi kojoj vrsti nezavisnosloženih rečenica pripada.

Posjeti prijatelje pa se vrati kući.

Oboji kružić ispred točnoga odgovora.

Rečenica je:

zaključna   isključna   sastavna   suprotna.

8. Pročitaj stihove i oboji kružić ispred tačnoga odgovora.

Bože,
znaš li bar ti
zašto je to tako?
Može l tu kogod štogod prominit
el će navik tako ostat?

Stihovi su napisani:

- štokavskim narječjem   kajkavskim narječjem   čakavskim narječjem.

9. Oboji kružić ispred tačno naglašene riječi.

- pričāvati   preprīčāvati   preprīčavati   preprīčaváti.

10. Pročitaj rečenicu pa oboji kružić ispred tačnoga odgovora.

Ustrajni su najuspješniji.

Riječ ustrajni u rečenici je:

- subjekt   predikat   objekt   apozicija.

11. Pročitaj rečenice. U svakoj rečenici nalazi se zadebljana riječ u akuzativu.
Odredi značenje akuzativa u svakoj rečenici.
Oboji kružić ispod odgovarajućega značenja akuzativa.

	vrijeme radnje	mjesto radnje	način radnje	predmet radnje
Na stablu je ugledao rumenu jabuku .	☐	☐	☐	☐
Žene su na isti način izrađivale nošnju.	☐	☐	☐	☐
U ono je doba slikarstvo bilo vrlo razvijeno.	☐	☐	☐	☐
Pavlini su svećenici u Lepoglavu donijeli vještinu izrade čipke.	☐	☐	☐	☐

12. Oboji kružić ispred tačnoga odgovora.

Ukoliko nismo sigurni što smo dobili, kaŹemo:

- da smo kupili mačka u vreći
- da smo goli kao crkveni miš
- da smo uhvatili zeca
- da smo kao pas na lancu.

13. Oboji kružić ispred tačno rastavljene riječi na slogove.

- za-ci-je-li-o
- za-cije-li-o
- zac-ije-lio
- zac-ijel-io.

14. Pročitaj rečenicu pa oboji kružić ispred tačnoga odgovora.

Vrijeme prolazi, a mi ćemo se zabaviti igrom koju smo zajedno naučili.

Koje glagolske oblike prepoznaješ u rečenici:

- infinitiv, futur prvi, perfekt
- futur prvi, futur drugi, infinitiv
- perfekt, futur drugi, infinitiv
- prezent, futur prvi, perfekt.

15. Odredi kojemu knjiŹevnom rodu pripada ulomak. Oboji kružić ispred tačnoga odgovora.

JAKOV: Marija, potrebno je da to što radimo nekome nešto i znači.

MARIJA: Zašto misliš da ne znači?

JAKOV: Meni koji to izgovaram, naŹalost, ne. Zato mi se čini besmisleno.

MARIJA: Jakove, ti u čovjeka unosiš tjeskobu. Strog si prema drugima.

JAKOV: I prema sebi. Zato osjećam nad sobom nasilje kad izgovaram nešto što me ne dotiče.

MARIJA: Ali griješiš. Nepravedan si. Ovaj tekst je drugačiji, poetičan, nekako njeŹan... i nije zavrijedio toliko tvojeg pljuvanja.

Ulomak pripada:

- lirskom knjiŹevnom rodu
- epskom knjiŹevnom rodu
- dramskom knjiŹevnom rodu

16. Pročitaj stihove pjesme *Jesenja samoća* Miroslava KrleŹe pa riješi zadatak.

Sve više sam, sve luđe sam,
sve tuđe i sve tuŹnije
sve tamnije, sve sramnije

Odredi vrstu navedenih stihova prema broju slogova.

Oboji kružić ispred tačnoga odgovora.

- osmerac
- deveterac
- deseterac
- jedanaesterac

17. Pročitaj ulomak iz djela *Šuti i plivaj!* Ephraima Kishona pa riješi zadatak.

– Reci mi čega se bojiš?

– Da se ne utopim.

– Kako se možeš utopiti u takvom plićaku?

– Mogu ako se bojim.

– Ne možeš čak ni da hoćeš – pokušao sam mu razumno objasniti. – Specifična težina ljudskoga tijela manja je od specifične težine vode i zato tijelo pliva. Evo, pokazat ću ti. Tata se leđima ispruži po površini, mirno leži i pluta na vodi, kad li usred te poučne zorne obuke neki kreten skoči u bazen i zamalo tati na glavu. Val me zapljusnu, usta mi se napuniše vodom i ja svom svojom specifičnom težinom pođoh na dno. Moj sin briznu u plač trećom brzinom.

Mjesto radnje u navedenom ulomku je _____.

18. Pročitaj pjesmu Dragutina Tadijanovića pa odredi kojoj lirsko-epskoj vrsti pripada.

Pastirica blijedog lika, niz obronak, u svitanje
Goni dvanaest ovaca, mekih runa,
U grad sneni na prodaju sitom mesaru.
Na čelu im ovan vitorog.

Okrutne ruke snažno svaku obore:
Bez opiranja, pritisnuta koljenom,
Dočeka ona smrt od noža, u krvi.
Dvanaest ovaca visi o stupu gvozdenom.

Eno ih, gle! bez bojazni uđoše,
Bezazleno, u povorci, jedna za drugom,
U dvorište gradske klaonice:
Tu stadoše u ugao, u hrpi, stisnute.

Ugasle oči; runo krvlju polito; noge slomljene.
Javlja se sunce za obronkom... Na povratku,
Pastirici se čini da čuje, u daljini, muklo blejanje.
Pašnjak blista rosatom travom, u suncu.

Mesarski ih pomoćnici, šutljivo,
Odvukoše kao kurjaci:
Nijedna se više natrag ne vrati.
Danas je svetkovina: stoka se kolje za gozbu.

Lirsko-epska pjesma Dragutina Tadijanovića po vrsti je:

poema   romansa   balada.

19. Pročitaj stihove pjesme *Ljetna pjesma* Antuna Branka Šimića pa oboji kružić ispred točnoga odgovora.

...
Već nekoliko dana
u meni mene prati svijetla pjesma ljeta

Ja ne sjećam se kad je ljeto u grad došlo
al znadem: ljeto živi s nama

O već se smije cvijećem sa svih prozora
i ulicama s uredanih stabla
na naše glave baca ladne sjenke

...

Koje stilsko sredstvo prepoznaješ u stihovima pjesme?

personifikaciju   onomatopeju   hiperbolu   usporedbu.

20. Pročitaj pjesmu *Ako* Rudyarda Kiplinga te prikaz pjesme, a onda riješi zadatak.

Ako možeš ostati miran kada na tvome putu
svi izgube glavu i prstom pokazuju na tebe;
Ako sačuvaš povjerenje kada svi ostali sumnjaju;
Ako možeš čekati a da se ne umoriš čekajući;
Ako ne lažeš kada čuješ laž,
Ako ne mrziš kada tebe mrze,
I ako se ne praviš suviše dobar,
niti govoriš suviše mudro;
Ako snivaš, ali ti snovi nisu sve;
Ako misliš, i misli ti ostaju uvijek čiste;
Ako znaš prihvatiti, i pobjedu i poraz;
Ako možeš podnijeti da tvoju istinu
varalice iskrivljuju da bi lakše prevarili budale;
Ako vidiš kako u djeliće razbijaju tvoj cilj,
i miran se sagneš da pokupiš ostatke;
Ako možeš sakupiti sva svoja dobra
i staviti ih na kocku, sve odjednom,
i izgubiti, i početi ponovo ispočetka;
Ako možeš prisiliti svoje srce, živce
i svoje mišiće da služe tvojim ciljevima,
i kada su malaksali,
i ako ustraješ kada sve zastane,
Osim Volje koja ti govori: „Drži se dobro”;
Ako možeš hodati s kraljevima i ne izgubiti ljudskost;
Ako te ni prijatelj ni neprijatelj ne mogu povrijediti;
Ako svaki čovjek znači nešto za tebe,
ali ni jedan suviše;
Ako znaš dobro ispuniti svaku minutu svog života,
i svakog trenutka ideš pravim putem;
Tvoja će biti zemlja i sve njeno blago,
jer bit ćeš Čovjek, sine moj!

Pročitaj prikaz Kiplingove pjesme *Ako*. U tomu su se prikazu potkrala dva podatka koja pogrešno opisuju pjesmu. Pronađi ta dva podatka te svojim riječima obrazloži zašto su podatci o pjesmi netočni.

Središnji motivi *put*, *glava*, *srce*, *volja*, *čovjek* vode nas do teme koja je pjesniku važna, a to je strijemljenje pravim životnim vrijednostima. Riječ je o lirskoj ljubavnoj pjesmi u kojoj pjesnik ističe ljubav prema svojem sinu te opisuje ideju životna puta kojim bi velik čovjek trebao hoditi.

Pjesma je pisana vezanim stihom. Ritam je ostvaren nejednakom duljinom stihova. Obiluju inverzije, opkoračenja, ponavljanja riječi i izraza te druga stilska izražajna sredstva.

Republika Srbija
MINISTARSTVO PROSVJETE, ZNANOSTI
I TEHNOLOŠKOG RAZVOJA
ZAVOD ZA VREDNOVANJE KVALITETE
OBRAZOVANJA I ODGOJA

PRIMJERAK ZA ŠKOLU

ZALIJEPI IDENTIFIKACIJSKU
NALJEPNICU

ZAVRŠNI ISPIT NA KRAJU OSNOVNOG OBRAZOVANJA I ODGOJA

TEST
HRVATSKOGA JEZIKA

IDENTIFIKACIJSKI OBRAZAC

IME, IME JEDNOGA RODITELJA / DRUGOGA ZAKONSKOG ZASTUPNIKA, PREZIME UČENIKA

IDENTIFIKACIJSKI BROJ UČENIKA

--	--	--	--	--	--	--	--

OSNOVNA ŠKOLA

_____

MJESTO

_____

OPĆINA

_____

POTPIS DEŽURNOGA NASTAVNIKA